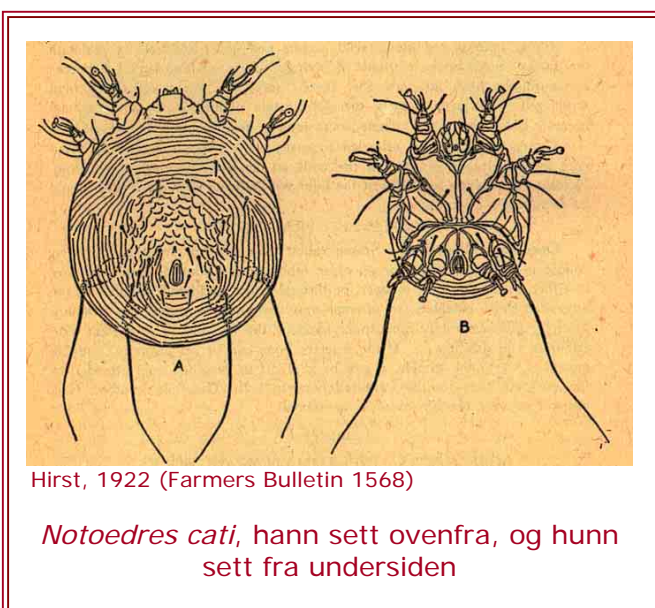

Skabbmidd: Sarcopites scabiei og Notoedres cati

Esther van Praag, Ph.D. - Oversettelse av Camilla Bergstrøm

Kaniner kan angripes av skabbmidd. En visuell undersøkelse er ikke alltid tilstrekkelig for å bekrefte tilstedeværelse av midd. Man foretar som regel en avskraping av det øvre hudlaget. Prøver fra avskraping spres på et objektglass, oppløses i KOH, og eksamineres under et mikroskop. Sjansen er stor for at man oppdager midd, larve eller egg. Man kan også ta prøver av hår. Håret oppløses i KOH og eksamineres under mikroskop for å oppdage eventuelle egg.

Hvis midd ikke blir funnet i den første prøven, bør man ta prøver fra andre steder på kroppen. Hvis man mistenker skabb, men ikke finner noen etter en dyp avskraping, er det best å foreta en biopsi på det mistenkte området.

Skabbmidd (som bor i og på huden) kan falle av og kontaminere omgivelsene. Når man behandler kaniner for midd er det viktig å rense buret og omgivelsene.

Hvis et middproblem ikke kan løses, bør kontakt med hunder og katter (begge kan være asymptotiske bærere) tas i betraktning. Dette gjelder også eventuelle parasitter som kan ha overlevd behandlingen.

If any mite problem is not solved, consider the presence of dogs and cats (both can be asymptomatic carriers) or of parasites that survived the treatment.

Skabbmidd: *Sarcoptes scabiei* og *Notoedres cati*

Sarcoptes sp finner man over hele verden, men den forekommer ikke like hyppig i alle land. Kaniner i Nord Europa og England rammes så å si aldri av skabbmidd, men i Israel og subtropiske regioner er skabbmidd den største årsaken til hudsykdom hos kanin.

I USA varierer det fra region til region. Skabb utgjør en zoonotisk fare, og kan ramme hunder, katter og mennesker. Den forårsaker forbigående utslett. *Notoedres cati* observeres sjeldent.

Disse parasittene sprer seg hurtig fra kanin til kanin gjennom nymfer og larver som ligger på hudens overflate. Voksne hunner graver seg ned i huden, og lager tunneler der de legger opp til 5 egg. Larvene som klekkes fra disse eggene lever de første stadiene av livet i tunnelene.

Kliniek voor Pluimvee en Bijzondere Dieren, Universiteit Gent, Belgium

Z. Aizenberg

Ører, nakke og poter til kaniner som er angrepet av skabbmidd.

Bare voksne hanner og eldre larver holder til på hudens overflate. Den fullstendige livssyklusen fra egg til voksen midd varer omtrent 2 - 3 uker. Dette bør tas i betraktning når man behandler kaninen.

Symptomer og kliniske tegn

Sårene kommer først til syne på lepper og nese, og senere rundt hodet, nakke og noen ganger rundt kjønnsorganene. Kaninen får kraftig kløe og slikker og klør de rammede områdene. Dette fører til alopeki (hårfall). Ofte kan man observere sekresjon av en vannaktig væske som danner skorper når den tørker. Selvmutilasjon (pga kraftig kløe) forårsaker åpne sår og sekundære bakterieinfeksjoner.

Kraftige angrep fører til anemi og leukopeni (reduisert antall hvite blodlegemer). Kaninen blir søvning og apatisk og kan dø i løpet av noen få uker.

Behandling

Skabbmidd behandles med 3 ivermectin-injeksjoner, en hver 14. dag. Omgivelsene må renses grundig siden midden kan overleve i ukevis utenfor verten. *Sarcoptes scabiei* kan også angripe hunder, katter og mennesker. Sårene behandles med benzosyre hver 5. dag.

Moxidectin (Quest® eller Equest® - Fort Dodge) har vist seg å være effektivt mot skabbmidd hos kanin. Medikamentet har ennå ikke vist noen bivirkninger ved PO administrering, men noen ganger ved SC administrering.

www.asiahomes.com/singaporetpvet/rabbit/030102rabbit_mange.htm

Venstre: Kanin angrepet av *Sarcoptes scabiei*
Høyre: Samme kanin 10 dager etter behandling med ivermectin

Behandling av omgivelsene er også viktig (borsyre som Fleabuster®; Vet-Kem Acclaim Plus® - Sanofi; Staykil® - Novartis; Indorex® - Virbac; acaricide spray). Når man behandler et teppe må man støvsuge først, og fortsette med å penetrere teppet med spray eller pulver. Sjamponering eller damprens er ikke ideelt siden den gjenværende dampen kan forverre middproblemet.

Mens omgivelsene renses bør kaninene holdes på god avstand for å unngå kontakt med rensedråpene

Takk til...

Thanks are due to Zahi Aizenberg, DVM (The Koret School of Veterinary Medicine, the Hebrew University of Jerusalem, Israel), og Katleen Hermans, D. V. M. (Kliniek voor Pluimvee en Bijzondere Dieren Universiteit Gent, Belgia) for tillatelse til å bruke bildene deres.

Videre informasjon

1. Beck W. Farm animals as disease vectors of parasitic epizoonoses and zoonophilic dermatophytes and their importance in dermatology. *Hautarzt*. 1999 Sep;50(9):621-8.
2. Cerny V, Rosicky B. Mammals as source of ectoparasites in towns. *Folia Parasitol (Praha)*. 1979;26(1):93-5.
3. Isingla LD, Juyal PD, Gupta PP. Therapeutic trial of ivermectin against *Notoedres cati* var. *cuniculi* infection in rabbits. *Parasite*. 1996 Mar;3(1):87-9.
4. Nfi AN. Ivomec, a treatment against rabbit mange. *Rev Elev Med Vet Pays Trop*. 1992;45(1):39-41.
5. Wagner R, Wendlberger U. Field efficacy of moxidectin in dogs and rabbits naturally infested with *Sarcoptes* spp., *Demodex* spp. and *Psoroptes* spp. mites. *Vet Parasitol*. 2000 Nov 10;93(2):149-58.

Innholdet på denne siden må ikke kopieres eller publiseres på nytt noe annet sted.

AUGUST 2005

